

Sedanja samoupravna organiziranost ne ustreza več

V začetku marca se je zvrstilo 11 konferenc delegacij za SSS Ljubljana iz občine Center. Na vseh konferencah smo obravnavali gradivo za skupščino SSS in ponovno preverjali pripombe na osnutek planskih izhodišč. Čeprav je Skupščina mesta Ljubljane že konec preteklega leta začela letošnje naloge v stanovanjski gradnji, prenovi in gospodarjenju pa je postala spričo vsesplošnega zastoja na tem področju realizacija teh nalog zelo vprašljiva. Zato so dobrodošle pobude, ki smo jih že od lanskega novembra pripravljali v naši občini in so jih delegati ponovno v celoti potrdili.

Tako so menili, da je stanarine sicer nujno potrebno poviševati tako kot je planirano, vendar tega ne bo mogoče uveljaviti, če ne bomo močno povečali in poenostavili subvencioniranje. Zato bi strokovne službe že končno morale pripraviti potrebne izračune, nove kriterije in postopke, ki bi omogočili hitrejši pretok sredstev, namenjenih za subvencioniranje stanarin, neposredno v fonde za gospodarjenje.

Velik del razprave je bil namenjen predlogom za projekte sanacije in revitalizacije obstoječega stanovanjskega fonda, v katere bi se morali aktivno vključiti vsi občani z vlaganjem lastnih sredstev s pomočjo vrednostnih papirjev. Tu še nismo prišli dalj od zamisli, ki pa jih bo treba s pomočjo pravih strokovnjakov čimprej prirediti do realizacije. Skrajno resno nas opozarja kritično stanje velikega števila stanovanjskih objektov, za katere nikoli nismo zbrali dovolj sredstev, da bi jih rešili propadanja.

Prenova starega mestnega jedra

Pospesiti je treba tudi prenovu starega mestnega jedra in vseh drugih kulturno zgodovinskih ter arhitekturnih spomenikov med stanovanjskimi objekti. Dosedanja počasnost pri izvajanju teh del je povzročila, da so nekateri od teh objektov že v naravnost žalostnem stanju. Kot družba smo se pokazali pri ohranjanju te dediščine dokaj neuspešni. Zato vabimo meščane, ki imajo radi svoje mesto in njegove stare hiše (pri tem ne gre samo za problem starega mestnega jedra), naj se maksimalno vključijo v prenovu s tem, da se bodo postopoma v te objekte tudi naselili. Na ta način bo tudi prenova krenila hitreje naprej – pod strokovnim vodenjem in spomeniškim varstvom seveda.

Poseben načrt je treba izdelati tudi za sanacijo grajskega pobočja ki sega vse do starih mestnih hiš. Sanacija bo izredno zahtevna zaradi povsem dotrajanosti podpornih zidov, ki naj bi varovali na hrib prislonjene hiše. Izdelanih je bilo že več študij in raziskav, ki pa še niso popolne, zato je Ljubljanska komunalna skupnost poklicala na pomoč več strokovnjakov, ki bodo skrbno pripravili vse izvedbene načrte in nato pri sanaciji tudi sodelovali. Upajmo, da bo do prihodnjega leta nevarnost porušitve posameznih delov pobočja odstranjena.

Solidarnost

Veliko zanimanja je zbudil predlog za spremembo sistema solidarnosti pri dodeljevanju stanovanj, kreditiranju in uporabi teh sredstev nasploh. Delegati so menili, da je sedanji sistem solidarnosti izgubil prvotni pomen in ga je zato treba prilagoditi potrebam gospodarstva, ki ta sredstva prispeva. Nič več ni mogoče tolerirati, da se združujejo velika sredstva, s katerimi dodeljujemo stanovanja predvsem nekvalificirani delovni sili. Sistem je treba spremeniti tako, da bo zagotavljal stanovanja mladim družinam in strokovnjakom, ki jih potrebuje gospodarstvo. Uveljavi naj se tudi še nešteto krat zahtevana gradnja stanovanj z nižjim standardom, kjer se bodo naseljevali prebivalci z nižjimi prejemki bodisi začasno, bodisi za stalno. Kar nekaj delegatov je opozorilo, da nihče ne preverja zasedenosti solidarnostnih stanovanj in da zato marsikje ta stanovanja oddajajo. Zato je treba uvesti stalno kontrolo zasedenosti teh stanovanj.

Uveljaviti ekonomsko logiko

Obravnavanih je bilo tudi več predlogov za znižanje stroškov v ceni kvadratnega metra, za zbiranje dodatnega kapitala s pomočjo delnic, za ustanovitev delniških družb za gradnjo in oddajanje najemnih stanovanj itd.

Delegati so se strinjali, da s sedaj veljavno zakonodajo, ki ureja področje stanovanjskega gospodarstva in s tem povezano samoupravno dogovarjanje, ni mogoče obvladati nastale blokade vseh njegovih segmentov. Zato je treba upoštevati vse nove pobude, ki so bile doslej izrečene ali objavljene ter uveljaviti ekonomsko logiko tudi na tem področju. Da bi to lahko realizirali, pa je treba brez odlašanja sestaviti več strokovno usposobljenih skupin, ki bodo pripravile strokovne podlage za uveljavitev sprememb, vključno s predlogi za nujno potrebne spremembe zakonov.

Kot bistveno je treba opozoriti tudi na vprašanje nadaljnje samoupravne organiziranosti v stanovanjskem gospodarstvu. Delegatski sistem razpada, kajti delegati čutijo, da s svojim sodelovanjem ne morejo razrešiti blokad v sistemu. Udeležba delegatov na konferencah je bila manj kot 10 odstotna. Zato je treba priznati, da moramo uveljaviti drugačen način interesnega združevanja n. pr.

posojiljemalcev, etažnih lastnikov, hišnih svetov, krajevnih skupnosti, ki bo zaščitil interese posameznih skupin in jim omogočil, da jih bodo na zakonit in uspešen način tudi uresničevali. Pri tem je treba sprostiti pobudo državljanov, ki bodo preko medsebojnega povezovanja uveljavili drugačne, bolj učinkovite rešitve.

Potrebna je stanovanjska kultura

Posebne pozornosti delegatov je bil deležen tudi osnutek pravilnika za dodeljevanje prenovljenih stanovanj. Delegati so poudarili, da v ta stanovanja ni mogoče naseljevati socialnih upravičencev, pač pa je treba strogo spoštovati naselitveno politiko občine, v kateri se stanovanjski objekti prenavljajo. V objektih starega mestnega jedra naj se naselijo ljudje s primerno stanovanjsko kulturo in s pravilnim odnosom do kulturne in zgodovinske dediščine mesta. Tudi njihove premoženjske razmere morajo biti takšne, da bodo sposobni vzdrževati in obnavljati prenovljena stanovanja.

Ob zaključku konferenc stanovanjskih delegatov v občini Center torej lahko ugotovimo, da je bila razprava kljub skromni udeležbi zelo zanimiva in bogata, polna novih idej pa tudi odločnih zahtev, da moramo odnos v stanovanjskem gospodarstvu temeljito spremeniti.

VIKA ŠAUTA

Dušan Verbič

Velik krog sorodnikov, prijateljev in znancev se je na ljubljanskih Zalah šestega marca poslovilo od plemenitega človeka, nesebičnega krajana in ustvarjalnega upokojenega pravika Dušana Verbiča.

Z bolečino smo spremljali čas, ko so ga zaradi uničujoče bolezni zapuščale moči in se z bridkostjo poslovili od njega, čigar življenjska pot je bila polna razdajanja za družino, delo, ljudi in Staro Ljubljano.

Odhod kurirčkove pošte, ki je letos krenila na pot izpred tivolske dvorane je sicer nekoliko skazilo slabo vreme, ki pa ni prav nič pokvarilo razpoloženja sodelujočih

Kurirčkova pošta 1989

Letos je 21. marca že sedemindvajsetič krenila na pot kurirčkova pošta, ki je največja skupna akcija slovenskih pionirjev. Ob njej se pionirji spominjajo pogumnih kurirjev med vojno.

Začetna slovesnost je bila v Muzeju revolucije. Žal nam je slabo vreme preprečilo prireditev na prostem, ki bi se je lahko udeležilo veliko več pionirjev. Od tu je krenilo pet kurirčkovih torbic na pet poti: gorenjsko, koroško, primorsko, dolensko in štajersko. Ko je še živel tovariš Tito, so slovenski pionirji v torbici prenašali pozdrave njemu, sedaj pa pionirji prenašamo sporočilo – naloge med posameznimi pionirskimi oddeli.

V naši občini je bila kurirčkova torbica 3 dni – 24. marca so jo zadnji centerski pionirji predali vrstnikom v Šiški. Vseh pet torbic pa se bo zbralo 20. maja na zboru pionirjev Jugoslavije v Mariboru. Upamo, da bodo vse torbice srečno prispele na cilj, vsem kurirjem pa želimo mnogo sreče, ker jo bodo zagotovo dosti potrebovali.

PIJA VRAČKO in PETRA TANKO, OŠ Prežihov Voranc

JAVNI POZIV ZA VARSTVO OTROK

Poostrene razmere ne smejo vplivati na otroke

Zveza prijateljev mladine Slovenije je 27. februarja naslovila javnosti, družbenopolitičnim in strokovnim ustanovam v SFRJ, SR Srbiji in SAP Kosovu, naslednji javni poziv:

Ustavna določila SFR Jugoslavije ter sprejete mednarodne obveznosti o pravicah in svoboščinah ljudi zagotavljajo posebno družbeno skrb in zaščito otrok. Glede na dogajanje na Kosovu se Komisija za otrokove pravice pri Zvezi prijateljev mladine Slovenije pridružuje pozivu slovenski in jugoslovanski javnosti, ki so ga oblikovali družbenopolitične organizacije, društva in združenja in dodaja svoj poziv odgovornim družbenopolitičnim, družbenim, strokovnim in humanitarnim organizacijam in organom.

– V zaostrenih razmerah na Kosovu so globoko prizditi interesi otrok, so pa tudi nevarno ogrožene in v določenih primerih tudi že kršene njihove temeljne človekove pravice in svoboščine.

– Ker so neposredno ali posredno žrtve zaostrenih razmer na Kosovu tudi najmlajši prebivalci ne glede na narodnost pozivamo vse odgovorne, da predvsem v imenu otrokovih življenjskih in razvojnih potreb, interesov, njihovega dostojanstva in samozvesti, nemudoma aktivno pričnejo s preprečevanjem političnega in človeškega brezumja.

– Pozivamo humanitarne, družbene in družbenopolitične organizacije, druge odgovorne in zainteresirane službe in ustanove ter posameznike, da proučijo, ugotovijo in aktivno ukrepajo v primerih neposredno prizadetih ali ogroženih otrok in jim zagotovijo potrebno pomoč na najprimernejši in najučinkovitejši način.

ZPM SLOVENIJE

Nadaljevanje s 3 strani

V narodnoosvobodilni borbi je deloval vse od leta 1941 in v njegovem stanovanju so se zbirali mnogi pomembni ilegalci. Po osvoboditvi se je vključil v obnovo in prejel več priznanj. Od leta 1950 je aktiven član TVD Partizan Narodni dom. Tvorno deluje v hišni samoupravi in je razen tega tudi član sveta krajevnih skupnosti Poljane, član poravnalnega sveta, in član komisije za odlikovanje in priznanja KS Poljane. Med drugim je bil tudi podpredsednik v Društvu upokojencev Poljane.

Predlagatelj: Društvo upokojencev Ljubljane in KK SZDL Poljane.

JANEZ MARKOLI, rojen 1938, stanuje Titova 25/b.

V obdobju najhujših kadrovskih težav v krajevni skupnosti Ajdovščina je Janez Markoli klub poklicni obremenjenosti pristal, da so ga izvolili za predsednika sveta krajevnih skupnosti. Čeprav je bilo prvotno domeni, da bo to delo opravljal le eno leto je ostal vse mandatno obdobje. Aktivno je sodeloval pri delu predsedstva krajevnih skupnosti SZDL in delegacije za zbor krajevnih skupnosti občinske skupščine. Pomembne so njegove pobude za mnoga tehtna delegatska vprašanja. Prav zaradi njegovega zavzetega dela, je uspela krajevna konferenca SZDL uresničiti več pomembnih nalog.

Predlagatelj: KK SZDL Ajdovščina.

CIRIL OBID, rojen 1935, stanuje Livarska 3.

Že vrsto let aktivno deluje v različnih organih občinskega sveta zveze sindikatov Ljubljana Center. Od leta 1985 je predsednik odbora za organizacijska in kadrovska vprašanja, član predsedstva občinskega sveta, in član občinskega sveta zveze sindikatov. Znatno je njegov prispevek pri uveljavljanju kluba samoupravljalcev v občini Center. Prav po njegovi zaslugi je med drugim tudi zaživela nova metoda dela; izmenjava izkušenj iz prakse za prakso.

Predlagatelj: OS Zveze sindikatov Ljubljana Center.

VIKTOR PIRNAT, rojen 1940, stanuje Povšetova 14.

Ob prostorskem preoblikovanju krajevnih skupnosti je bil eden od pobudnikov za oblikovanje krajevnih skupnosti Nove Poljane. V drugem mandatnem obdobju je bil izvoljen za predsednika krajev-

ne konference SZDL in je to delo uspešno opravljal. V sedanjem mandatnem obdobju vodi delegacijo KS za zbor krajevnih skupnosti občinske skupščine.

Po njegovi zaslugi je uspela krajevna skupnost Nove Poljane uresničiti vrsto pomembnih nalog. Med drugim so uredili park 88 dreves za maršala Tita, asfaltirali so Koblarjevo ulico in celo ob Ljubljani.

Predlagatelj: KK SZDL Nove Poljane.

NIKO POLJAK, rojen 1923, stanuje Strelška 3.

Pomembne naloge je opravljal že med narodnoosvobodilno borbo; med drugim je bil komisar bataljona v 15. brigadi. Po vojni je deloval zlasti na vojaškem področju in opravljal pomembne zadolžitve vse do upokojitve. Med drugim je bil tudi pomočnik

republiškega sekretarja za ljudsko obrambo in varnostne zadeve. Po upokojitvi se je aktivno vključil v delo krajevnih skupnosti. Aktivno deluje v zvezi rezervnih vojaških staršev, zvezi borcev in zvezi vojaških vojnih invalidov. Zdaj je predsednik zbora vojaških zavarovancev, sekretar osnovne organizacije ZK in član ZK krajevnih skupnosti.

Predlagatelj: Terenski odbor SZDL II, volilna enota KK SZDL Poljane.

MILOŠ POLJANŠEK, rojen 1923, stanuje Gregorčičeva 13.

Po poklicu je profesor in je doslej opravljal več odgovornih nalog na področju vzgoje in izobraževanja, tako v občini kot v republiki in federaciji. Po upokojitvi je aktivno deloval v družbenopolitičnih organizacijah KS Gradišče. Dve mandatni obdobji je bil delegat SIS za vzgojo in izobraže-